

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

підготовки бакалавра

спеціальності 013 Початкова освіта

освітньо-професійної програми Початкова освіта

Сyllabus вибіркового освітнього компонента «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою Початкова освіта

Розробник: Десятник Катерина Володимирівна, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання – 4
		Семестр – 8
		Лекції – 10 год
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) – 20 год Лабораторні – Індивідуальні –
		Самостійна робота – 110 год
		Консультації – 10 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ППП Десятник Катерина Володимирівна
Науковий ступінь кандидат педагогічних наук
Вчене звання доцент
Посада доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактна інформація тел.: 050-960-82-77,
E-mail: k.desyatnyk@gmail.com, Desyatnyk.Kateryna@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

«Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі» належить до переліку вибірових компонентів освітньо-професійної програми Початкова освіта підготовки бакалавра за спеціальністю 013 Початкова освіта і забезпечує загальний та професійний розвиток здобувачів вищої освіти. Вивчення ОК дає можливість бакалаврам оволодіти знаннями про природу обдарованості особистості, практичними вміннями, навичками і здатністю працювати із здібними і талановитими дітьми, розуміти їх потреби, налагоджувати з ними взаємини, створювати сприятливий освітній простір, спрямовувати творчу діяльність майбутнього педагога на створення обґрунтованої системи роботи щодо розвитку обдарованих здобувачів початкової освіти.

2. Пререквізити

Компетентності, набуті в процесі вивчення ОК: «Загальна педагогіка та історія педагогічної думки», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна та дитяча», «Теорія і методика виховання в початковій школі».

Постреквізити

Сформовані під час вивчення ОК компетентності становитимуть основу для вивчення окремих вибіркових освітніх компонентів, проходження педагогічної практики.

Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання ОК «Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі» є формування професійної компетентності студентів щодо організації навчальної і виховної роботи з обдарованими дітьми, планування індивідуальної освітньої траєкторії, створення сприятливого середовища реалізації та вдосконалення здібностей, обдарованості й талантів молодших школярів; ознайомлення здобувачів освіти із формами і методами організації роботи з обдарованими дітьми у процесі вивчення навчальних предметів та у позаурочній діяльності.

Основними *завданнями* вивчення освітнього компонента «Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі» є:

- сформувати знання ключових понять щодо роботи з обдарованими дітьми;
- сприяти процесу оволодіння бакалаврами знаннями про природу обдарованості, види і типи обдарувань дитини, психологічні особливості обдарованих дітей;
- формувати уміння діагностувати здібності, творчий потенціал, сфери розвитку обдарованості дитини;
- формувати розуміння основних закономірностей, принципів роботи з обдарованими дітьми молодшого шкільного віку;
- ознайомити студентів із формами і методами організації роботи з обдарованими дітьми, умовами сприятливого психолого-педагогічного розвитку;
- формувати здатність добирати форми і методи роботи, завдання з розвитку різних видів обдарованості в освітньому просторі початкової школи; володіти способами організації роботи з обдарованими учнями;
- вироблення вмінь застосовувати різноманітні стратегії, методи, прийоми розвитку здібностей дитини у процесі вивченні навчальних предметів та у позаурочній діяльності;
- формувати здатність проєктувати розвиток різних видів обдарованості в освітньому просторі початкової школи, застосовувати індивідуальний та диференційований підхід до молодших школярів;
- застосовувати сучасні технології у вихованні, навчанні обдарованих дітей.

3. Результати навчання (компетентності)

В процесі вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні оволодіти компетентностями:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання (ПР):

ПРН-01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-08. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН-09. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-13. Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПРН-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПРН-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

Soft skills: системне, аналітичне та критичне мислення (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі); комунікативні навички (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу); дитиноцетризм у роботі вчителя (сприймання дитини як цінності, розуміння її потреб); уміння працювати в команді (здатність до роботи в групі, продуктивної співпраці, ведення переговорів); креативність, оригінальність та ініціативність (здатність генерувати ідеї, варіативність мислення, свобода); лідерство (здатність очолити групу, мотивувати, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі); гнучкість і адаптивність (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними, вміння оперативно вирішувати освітні завдання в кризових умовах).

4. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади організації роботи з обдарованими дітьми в початковій школі							
Тема 1. Робота з обдарованими дітьми як педагогічна проблема	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б, РІД	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.
Тема 2. Моделі обдарованості у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних учених	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б, РНМД, РІД	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.
Тема 3. Діагностика потенційно обдарованих дітей та їх подальший розвиток	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б, ДС	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.
Тема 4. Педагогічна творчість учителя як передумова розвитку обдарувань молодших школярів	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.
Контрольна робота 1							Т–25 б.
Разом за змістовим модулем 1	64	4	8	48	4		45 бали
Змістовий модуль 2. Методика організації роботи з обдарованими дітьми в початковій школі							
Тема 5. Концептуальні моделі навчання обдарованих дітей	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б, ДС	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.
Тема 6. Технологія психолого-педагогічного супроводу обдарованих і здібних дітей	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.
Тема 7. Проектування розвитку різних видів обдарованості в освітньому просторі початкової школи	22	2	4	14	2	РП, ПС, Б	УІО/ПІО/ІРС – 10 б.
Тема 8. Інтелектуальні змагання як засіб розвитку здібностей молодших школярів	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б	УІО/ПІО/ІРС – 5 б.

Тема 9. Особливості виховання обдарованих дітей у сім'ї, робота з батьками	16	1	2	12	1	РП, ПС, Б	УЮ/ПЮ/ІРС – 5 б.
Контрольна робота 2							Т – 25 б.
Разом за змістовим модулем 2	86	6	12	62	6		55 балів
Інше (<i>вказати</i>)							–
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10		100

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІІ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти

за характером пізнавальної діяльності студентів

ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи–вчуся, Т – тренінг, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проект, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

** Форми оцінювання: усна (У), письмова (П).

** Методи оцінювання: УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, Т – тестування, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних і методично-практичних аспектів вивчення окремих тем, питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей, рефератів, презентацій. Ефективність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного опитування та відображає в загальній оцінці за тему і змістовий модуль. Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Загалом, основне коло самостійної роботи здобувача освіти буде стосуватись наступних питань та завдань.

Таблиця 3

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади організації роботи з обдарованими дітьми в початковій школі	
1.	Тема 1. Робота з обдарованими дітьми як педагогічна проблема Доберіть висловлення видатних людей, вчених, науковців, винахідників про здібності, обдарованість, талант, геніальність. (не менше 10 тверджень)

2.	<p>Тема 2. Моделі обдарованості у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних учених Внесіть поняття, їх трактування у термінологічний словник з теми практичного заняття (для кожного студента – 5 визначень, що не повторюються). Якщо Ви використовуєте визначення певного автора, вченого прошу вказувати в дужках, наприклад (Ф. Ганьє). Користуємось науковою довідковою літературою, словниками, фаховими виданнями, публікаціями з психології та педагогіки, офіційними сайтами.</p>
3.	<p>Тема 3. Діагностика потенційно обдарованих дітей та їх подальший розвиток Визначте свій рівень інтелекту (IQ, intelligence quotient) – це Ваша здатність ефективно мислити. Тести IQ розраховані на оцінку розумових здібностей, а не рівня знань (ерудованості). IQ не залежить від ваших оцінок у школі чи університеті, і неважливо, скільки книжок ви прочитали. Уміння мислити конструктивно і приймати рішення – це наслідок гармонійного розвитку особистості. Для оцінки і діагностики генерального чинника інтелекту застосовують швидкісні інтелектуальні тести Р. Айзенка, тест «Прогресивні матриці Д. Равена», тести інтелекту Р. Б. Кэттелла. Можете скористатись посиланням: https://international-iq-test.com/uk?f=gs&zi=iq%20test&gclid=CjwKCAiAk--dBhABEiwAchIwkVk3Ar5bOa9oA3Cb2bS1PbNwUhB7x9UPeDU3AT5wBHkYaCIfStrgFBoCpUkQAvD_BwE</p>
4.	<p>Тема 4. Педагогічна творчість учителя як передумова розвитку обдарувань молодших школярів Шановні студенти, візьміть участь в обговоренні дискусійних питань ! Психологами визнано, що рівень, якісна своєрідність і характер розвитку обдарованості – це результат спадковості (природних задатків) і соціального середовища (сім'я, школа, інформаційне середовище), опосередкованого діяльністю дитини (ігрового, навчального, трудового). <i>1. Яка, на вашу думку, роль середовища і спадковості в розвитку обдарованості дітей ? Що є визначальним ?</i> <i>2. У процесі різних видів діяльності виявляється, чи розвивається обдарованість дитини ?</i></p>
<p>Змістовий модуль 2. Методика організації роботи з обдарованими дітьми в початковій школі</p>	
5.	<p>Тема 5. Концептуальні моделі навчання обдарованих дітей Підготуйте доповідь: «Модель Блума «Таксономія цілей навчання»</p>
6.	<p>Тема 6. Технологія психолого-педагогічного супроводу обдарованих і здібних дітей Складіть список 10 пізнавальних книжок для молодших школярів на літо. Підготуйте презентацію</p>
7.	<p>Тема 7. Проктування розвитку різних видів обдарованості в освітньому просторі початкової школи Перегляньте вебінар «Методики та техніки формування ефективного мислення у дітей» https://www.youtube.com/watch?v=Pc7Ze141L3Y Запропонуйте ефективні методи, прийоми, техніки, завдання з розвитку певного виду (видів) обдарованості молодших школярів. Підготуйте доповідь: «Роль гурткової роботи у розвитку здібностей здобувачів початкової освіти».</p>
8.	<p>Тема 8. Інтелектуальні змагання як засіб розвитку здібностей молодших школярів Підготуйте доповідь: «Формування лідерської обдарованості в освітньому процесі початкової школи».</p>
9.	<p>Тема 9. Особливості виховання обдарованих дітей у сім'ї, робота з батьками Створіть плакат (медіапродукт, відео): «Рекомендації та поради батькам обдарованих дітей».</p>

Примітка:

*Moodle – платформа для забезпечення управління і супроводу освітнього компонента, може застосовуватися для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою накопичувальною системою оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, виконання ІНДЗ тощо.

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач освіти за поточну роботу з відповідних тем освітнього компонента. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначає силабус освітнього компонента. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить **100 балів**.

Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 4

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, досвід учителів початкових класів. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в нестандартних педагогічних ситуаціях. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання.
4	Здобувач/здобувачка освіти володіє системними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, добре володіє термінологією, опрацював/-ла основну та додаткову рекомендовану літературу, вміє аналізувати, встановлювати суттєві зв'язки між явищами та фактами, наводити власні приклади, робити висновки. Відповідь в цілому логічно обґрунтована, повна, проте наявні окремі несуттєві помилки, неточності. Практичні завдання виконано на достатньому рівні.

3	Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності.
2	Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарні знання, здатний/-а відтворити навчальний матеріал на репродуктивному рівні, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей.
0	Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань

Підсумкова семестрова оцінка. Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силябусом освітнього компонента.

Мінімальна позитивна кількість балів – 60. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання. Відвідування занять є обов'язковим. З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують матеріали виступів (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, зокрема. Вимоги до академічної доброчесності визначаються [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних робіт, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач освіти відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Повторне складання екзаменів допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. У [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) визначено правила, порядок та процедуру визнання результатів навчання.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені програмою (силабусом), і зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво тощо). Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій (виступи), семінарів, вебінарів, тренінгів, підготовці наукових публікацій (тези, стаття), тощо можуть бути присуджено бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання у формі семестрового заліку.

Семестровий залік виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених силабусом ОК. При цьому студент повинен набрати не менше 60 балів. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються.

Питання до заліку:

1. Система роботи ЗЗСО з обдарованими здобувачами освіти.
2. Види обдарованості, їх характеристика.
3. Характерні особливості обдарованих дітей.
4. Моделі обдарованості у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних учених.
5. Теорія множинного інтелекту Х. Гарднера.
6. Діагностичні методики з виявлення і оцінки рівня здібностей, ознак обдарованості дітей молодшого шкільного віку.
7. Готовність педагога до роботи з обдарованими дітьми. Поради вчителю.

8. Освітні моделі і технології роботи з обдарованими дітьми.
9. Модель навчання «Три види збагачення навчальної програми Рензулі».
10. Модель «структура інтелекту Гілфорда («SOI»-Structure of the Intellect).
11. Модель Блума «Таксономія цілей навчання».
12. Форми і методи навчання обдарованих дітей в початковій.
13. Методи дослідження інтелекту і креативності молодших школярів.
14. Методи та засоби розвитку музичної обдарованості молодших школярів.
15. Шляхи з розвитку художньої (образотворчої) обдарованості дітей у початковій школі.
16. Методи розвитку літературної обдарованості молодших школярів.
17. Засоби розвитку інтелектуальної обдарованості учнів початкової школи.
18. Особливості розвитку комунікативної і соціальної (лідерської) обдарованості школярів.
19. Шляхи розвитку творчої обдарованості дітей молодшого шкільного віку.
20. Розвиток творчого мислення та творчих здібностей учнів у початковій школі.
21. Використання ігор у розвитку здібностей молодших школярів.
22. Методологія розвитку інтелектуально-творчих умінь учнів молодших класів.
23. Формування в молодших школярів досвіду дослідницької діяльності.
24. Підготовка обдарованих дітей початкової школи до участі в олімпіадах та конкурсах.
25. Особливості проведення підготовки дітей початкової школи до олімпіади з української мови.
26. Особливості проведення та підготовки молодших школярів до олімпіади з математики.
27. Гурткова робота в початковій школі, її роль у розвитку здібностей молодших школярів.
28. Помилки батьків у вихованні обдарованих дітей. Рекомендації батькам обдарованих дітей.
29. Синдром дефіциту уваги і гіперактивності обдарованої дитини.
30. Досвід розвинених країн світу в організації навчання і виховання здібних дітей.
31. Досвід роботи з обдарованими дітьми в системі освіти США.
32. Проблема обдарованих дітей в європейських країнах.
33. Система освіти обдарованих дітей в країнах Азії.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Демченко І. І., Пічкур М. О. Близнюк Т. О. Творчий розвиток учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва. К.: Оміда, 2019. 218 с.
2. Деніел Гоулман. Емоційний інтелект / пер. з англ. С.Л. Гумецької. Харків: Віват, 2019. 512 с.
3. Десятник К. В., Большакова Ю.В. Організація роботи з обдарованими дітьми у початковій школі. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (12–13 травня 2020 року). Електронне видання на CD-ROM. Луцьк : Вежа-Друк, 2020, С. 24–26.
4. Десятник К. Тимошук О. Методика формування лідерських якостей молодших школярів у позаурочній роботі. *Acta Paedagogika Volynienses*. 2022. Вип. 4, С. 61–67.
5. Десятник К., Лукашук І. Формування соціальної компетентності учнів початкової школи: зарубіжний досвід. *Психолого-педагогічний супровід фахового зростання особистості в системі неперервної професійної освіти*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (Бердянськ, 25–26.11.2021) / за ред. І. А. Барбашової, Л. Г. Ярошук. Бердянськ : БДПУ, 2021. 456 с. С. 268–273.
6. Десятник К.В. Проблема виховання духовності дітей з особливими потребами в сім'ї. *Сучасний світ і незрячі*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (19–21.09.2018 р.). Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2018. С. 29– 32.
7. Десятник К.В., Ігнатюк О.В. Формування дослідницьких умінь у дітей молодшого шкільного віку. *Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи*: зб. матер. VI Міжнародної науково-практичної конференції (12–18 травня, Запоріжжя). Електронний збірник наукових праць ЗОШПО, № 2(39), 2020.
8. Десятник К. В., Ткачук Т. С. Потенціал гурткової роботи у розвитку інтелектуальних здібностей здобувачів початкової освіти. *Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в XXI столітті* : міжнар. період. зб. наук. пр. / за заг. ред. В. П. Бабица, О. М. Хвостиченка. Харків : НДВП «Інтелект-Експрес-Капітал», 2023. Вип. 5. 468 с. С. 217–219.
9. Коновальчук М. Педагогічна творчість учителя в роботі з обдарованими молодшими школярами : навчально-методичний посібник. К. : ТОВ «СІТПРІНТ», 2013. 90 с.
10. Костю С. Й. Робота з обдарованими дітьми. Навчально-методичний посібник. М., 2017. 81 с.
11. Кочерга О. О. Психологія творчості дітей. К.: Шкільний світ, 2016. 128 с.
12. Кочерга О. Повірте у свою дитину. *Дошкільне виховання*. 2004. № 3. С. 14–15.
13. Медіна Джон. Правила розвитку мозку дитини. Як виховати розумну та щасливу дитину від народження до п'яти / пер. з англ. Тетяна Рабчак. Київ: Наш формат. 2019. 320 с.
14. Моляко В. О. Здібності, творчість, обдарованість. Теорія, методика, результати досліджень. Житомир: Вид-во Рута, 2016. 320 с.
15. Музики О. Л. Психологічні засади розвитку обдарованої особистості в освітньому середовищі. Методичний посібник. Київ: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2015. 146 с.
16. Пріма Р.М., Пріма Д.А., Десятник К.В., Рославець Р.М. Гурткова робота – простір здоров'язбережувальної творчої діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021, № 6 (110). С. 190–198.
17. Проблеми розвитку та корекції емоційної сфери молодшого школяра / упоряд. О.А. Атемасова. Х.: Вид-во «Ранок», 2010. 176 с.
18. Робота з обдарованими дітьми / М. О. Володарська, А. І. Настенко, О. М. Пілаєва, С. М. Полуніна, В. М. Сисоєва. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 190 с.
19. Серапулова С. В. Виховання обдарованої дитини. *Початкова школа*. 2017. №2. С. 3–5.

20. Сухий О. Л., Юрченко Т. А., Шульга В. М. Проектування засобів діагностики обдарованості дітей та молоді в інформаційному середовищі : методичний посібник/ Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 152 с.

21. Формування світосприйняття у дітей 5–8 років: теоретичні аспекти / Пріма Р.М., Пріма Д.А., Десятник К.В., Рославець Р.М., Ольхова Н.О. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* / голов. ред. А. А. Сбруєва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. №9 (103). 544 с. С. 396–404.

22. Шевчишена О. В. Психолого-педагогічний супровід обдарованої дитини у загальноосвітньому навчальному закладі: науково-метод. посіб. Хмельницький: ОППО, 2016. 237 с.

Інтернет-ресурси

1. Всеукраїнська інтернет-конференція «На Урок» «Робота з обдарованими дітьми», 26 жовтня 2023 р. URL: <https://naurok.com.ua/conference/gifted/study>

2. Всеукраїнський науково-практичний онлайн семінар «Обдарованість: методи діагностики та специфіка моніторингу». URL: <https://www.facebook.com/page.iod/videos/732483174556682>

3. Десятник К.В. Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми у початковій школі: електронний курс ОК: Moodle ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=632>

4. Закону України «Про освіту» № 2145-19 від 05.09.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

5. Інститут обдарованої дитини НАПН України. URL: <https://iod.gov.ua/ua>

6. Конвенція про права дитини (від 20 листопада 1989 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

7. Науково-методичного журналу «Освіта та розвиток обдарованої особистості». Сайт журналу. URL: <http://otr.iod.gov.ua/index.php>